Контрольный экземпляр

ДІАЙХА МОАРШАЛ ДА

XV ОБЛАСТНОЙ ПАРТИЙНИ КОНФЕРЕНЦЕ ДЕЛЕГАТАШКА!

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

Парти—вай заман хьаькъал, сийи эхь-эздели

В. И. ЛЕНИН

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») ОРГАН ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОГО ОБКОМА КПСС, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЧЕЧЕНО-ИНГУШСКОЙ АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ЕРА, 25 декабрь, 1975 шу. • № 154 (5225). • Мах 2 кеп.

РЕСПУБЛИКА КОММУНИСТИЙ ФОРУМ

Шоай организационнин политически хьоагІо чІоагІаьлг, идейно-теоретически боарам лаккъаь, парте Центральн Комитета гонахьа хьы а чІоагІагІа кхоатабенна наькъбаьхьа, Нохч-ГІалгІайчен коммунистан XV-ча областной партийн конференцен. Уккъал хьалха дІаяха республика коммунистий форум хинначул тІехьагІа ши шу гаргІа ха ьаннаг. Из юкъ КПСС XXIV съезда хьалхашка оттадаь декларан кхоачашдара дакъе лоарХІаме этап а хиика дІаэттар, белгтада аьчча, йІслагІча пятилетка тІехьарен этагра бехкгохкамегІен дола шераш дар уж.

Республика коммунистий, берригача къхьегамхой вахаре дар беркате лер йитавга хІанз вайна довш да. Цунна тешаг ду укх деношка экономика керттерча дакъа—промышленноста къхьегамхоша пхе шера зІаденеш кхоачашъярах деннача рапорто. Укх пятилетка гІа машиностроенен металлообработкан продукции кийчьелга лаккденнаг 47,0 процент, хІаьта мехдаьлттахимически промышленноста боарам — 31,3 процент. Ах милиион совгІа а доаккхан 77 миллион тонн мехкадаьтта дакьхкад, дийрхІачул тІех дуккха кхийола продукции кийчьйг. Іалама хьалхан дика хиннадаьнна а кхаьдол толамаш даха аьттув баьннаб юрта боахама къхьегамхой а.

Шоашта карагІдаьвнначох доккхал а деш конференце тахан кьмаьлаш де боьзо іоаьш да этагра хьалхарчарча пятилетка кхоачашъярах хоамаш даьча СССР 50 шу дизарна цІерагІча Грозненски химически комбината, «Нефтегазпромаппаратика» СПКБ опытни, «Электроприборн, «Пишмаш» заводий, швейни производствени объединене, Ачхой-Мартановски района «Новосельский», Шелковской района «Коминтерн», Гудермесски района «Терек» боаьхий, иштта кхьча коллективашкара баьхка делегаташ.

Цу а кхьийола а коллективашдарийн организацешца кхьхьегамхой планаш социалистически декхараш кхоачашдара оарцагІбоахана, наха идейно-политически хлетам дуча іоаьлча дикача опыта де ма-боагІара мах берба конференце.

Юхьхьанчарча партийн организацей деккал айдар, шар производственни обществении нахара ерригача оагІонашта еш іоьла влияни чоагІъяр, коммунистий хьнарн шоашта тІадехкача гІудахкашдара пар бехкгохкамн лакхбар гІулакх керттерчарех цІі да аьнна белгалдаьккхад парте XXIV съезда решенешка.

Из декхар кхоачашдара хилдинза теркам тІаахийтаг областной партийн организаце. Цу дакъе цунна доккха новкъостла дир партийни документаш хуьцаш баьчч баьхо. Советски хьалхо Синлахь-боккхача Дайменха тІем тІа Котало яьккха 30 шу дизарна дувзаденна вай мехка санна республике а шерра чакхйоьхкан хиннача мероприятеша шоай Дахьенщара ваьхь безамн сакхетамн кхы а айбир.

Республика къхьегамхошта идейно-политически кхетам луча йоккха моттиг дІаоаш КПСС Нохч-ГІалгІай обкома Х, XIII пленумий решенеш. Наха интернационализмин атеистически кхетам балар дІахо йоьдча хана а лаьгІ ца долийтаг леладерзда городий, районий, юртий партийн организацеша.

Республике хІанз а йолаш я шоашта хьалхарчарча уьттаьнз а экономически декхараш кхоачаш ца деш, наха кхетам балара ГІулакх эсала леладеш йола коллективаш. Цунна кьаьстта чоагІа теркам тІаоэаргба іІаьрг предприяте, боьхана, учреждене даьттачу ГІудахкашта партийн кулгалдара методаш органьха тоаьра, идейно-политически боьх хІанзарча декхарша дІа ма-дехьара лелабара, хІаьта из дерриг планаш социалистически декхараш кхоачашделлА Іалашдеш хилийтара.

Юхьхьанцарча партийн организацеша, партийн органий ерригача эвеньша даьм йоьхко е ешаг партийн аьхара лекинска нормаш, парте чурча вахара демократин дисциплинин чоагІъяра. Шеко яц, областной партийн конференце делегаташца «Тамбовски партийн организацие критикен самокритикен мелагІча хьаьда тІа ю» яьхча КПСС ЦК социмо ма-яьхара шоай бІаьха нийсденна тІаьлгаьтин хоачамбоацарашн кхайда ца кхуьхьаш къьхьта ьаьгучелоахаргхиларах, дош кІоаргга тохаш дуьцнргхиларах, гІулакх овлангара дена тоадара наькъаш белгаллоаохаргхиларах.

ТІа-тІа доккхагІен чоаланегІен хуьлаш латтача боьхамен политически декхарша вайгара тахан дІаьдаст партийн боьх Іилман лаьрда тІе баьккха лелабелга, кадрашн хьаькъаржен царна кхетам баьарен, шоаш де аьнна тІаийнар кхоачашдара тІахьожам доаттабаьр, хІара деннарен перспективнин декхарша вІашн дувзаш леладара «ГІулакх кхы а лаккагІча боарам тІа доаккхаш тодедга.

ХІанз массанахьы Іоийсин яьцнен я КПСС ЦК декабрьски Пленума итогашн, цига нов. Л. И. Брежнева даьча кьмаьлаьнарн положенешн вырощаш, КПСС ЦК XXIV съезда оттаьн «1976—1980 шерашка СССР хьалхарчарча пятилетка дІаоаьлабаьра керттера лостамашн» яьх проект.

Конференце дувцаргдочча гІулакхашта юкъе цига белгалдаьча декхараш іоарХІаме моттиг дІаолоацаргьа.

Республика массе мийнгашкара баьхкийта делегаташ хьагуллургба тахан г. Грозне. Уж ба дикагІбаршта юкъера а этагра тодІийнагІбараш. Царна юкъе хуьрга Социалистически Къахьегама Турпал В. И. Ленина цІерагІча мехкадаьтта чакхдоахача завода воккхагІвола оператор Н. И. Ведерников, Социалистически Къахьегама Турпал Малгобески района «Кавказ» яьхча комсаг леладеча совхоза воккхагІвола жа Іу М. Д. Бахмадов, Грозненски «швейни производственни объединене барзкъашан тегар Л. Х. Балхаева, Сунженски района «Ассинский» совхоза баьцадараш кхеДена бригада бригадир Х. И. Адуев, Назрановски «Электроинструмент» завода слесарь-инструментальщик А. М. Котиев, Грозненски электромеханически цеха токарь Б. М. Астафьев, дуьхьа кхьбаьрна.

XV областной партийн партийни конференце делегаташ, болх толамо чахкбалба шун!

ПАРТЕ ПЛАНАШ—ХАЛКЪА ПЛАНАШ

«1976—1980 шерашка СССР хьалхь боахах дегІаоаьлабаьра керттера лостамашн» яьх парте XXV съезда оттаьн КПСС ЦК проект чоагІа раьха хиннаь тІаийнаг. Аргуьнгн «Пишмаш» завода болхлоша. Предприяте бригадашка, сменашка, участкашка ешаш а Іоьмаеш а я уж матерІалаш.

Укх деношка кхы а шоай хьиннар айдаь кхьхьегам ба завода болхлой. КПСС XXV съезда сийлешца наькъабахара тІагІерта кхьосам доаттабаш бола уж дика къхьегамга совгІат кийчьаь наькъабоьлхаб XV областной партийн конференцин хьеслачча деннА. Валовой товарнин продукци арахецарен из мамзала яьккарен пхе шера плана 2 декабре кхоачашъьйр цар.

Сурта тІа: завода агитатор III Шийдев парте XXV съезда оттаьнна КПСС ЦК проекта матерІалаш ешаш ва В. Устянова кулгалдеча «коммунистически къхьегама сийлен цІн леладеча бригадана.

И. Плиева сурт.

ХЬИНАР АЙДАЬД

Кердача иттлагІча пятилетке кхы а доарХІамера декхараш ахарюшта хьалхашка оттаду партеи правительствах. КПСС XXV съезда оттаьнна «1976 — 1980 шерашка халкъа боахам дегІаоаьлабаьра керттера лостамашн» яьхна КПСС ЦК проекто хьиннар айдаьд тха совхоза къхьегамхой. Кердача пятилетка гІа юрта боахам дегІаоаьлаьра керттера теркам гІаболийт, ну доарХІамера документа тІа лаьтта леладара культура лаьхьара гІулакхех керттерчарех доарХІаш дІ хиннаьхьа удобренеш товсар. Органически удобренеш дІаувзаш да тхо хІанз. Гектара хьукъьам лаьхьара доккха новкъостал дергда наьр.

Б. ГАЗДИЕВ,
«Назрановский» совхоза тракторно-хьан леладеча кхоаДагІча бригада бригадир.

КПСС XXV съезда сийна яьхь дІайолаьъраша дувц

Дегаш гІоздаьнна къахьег

ТХА КОЛЛЕКТИВ Сунженски районерча предприятешта юкъе этгара хьалха къахьегама вахте этгар КПСС XXV съезда сийленца накъаьхьаш. Ше дІадоледаь дика гІулакх хьаллацаьра тІехьийлар берргча къахьегамхой.

ЙІслагІча пятилетке гІа даьхача къахьегама толамий итогаш йина оаха репорт делар пте шера задаьн, цІьоалагІча ноябре кхоачашъярах. ХІаьта пятилетке тІеххьарча шера тІаийца хиннА социалистически декхараш 30 ноябре толамца кхоачашдаьд. Ер шу чакхдаллехьа планагІа лаьрхІачул совгІа доаккхаргда 8300 тонн мехкадаьтта, 6 миллионн 900 эзарн кубически метр газ.

«Сунжанефть» НГДУ коллективо дика къахьегама совгІат кийчьаьд XV областной партийн конференцин хьеслача деннА. Ухх шера план 20 декабре кхоачашъьйр тха управлене мехкадаьттахошта.

КІезиг-дукха ала безам ба са сунженски мехкадаьттахой гІулакхех лаьца. Пятилетке шераша дегІаьлька запасаш а мехкадаьттахо луш бурув деттараша хьаенна скважина а а йоацашехьа тха коллективана карагІдаьннаг.

Социалистически хьаьх формаш методаш хадаьнза эрГайоах, бригадашка вІашагІа а охха болх беш я мастерий Совет. ХІаьта скважинашта капитальйн ремонт ечА Виктов Владимир Петровича кулгалдеча дикагІйолча бригаде болх беш я толашагІйолча опыта школа. Кьаьстта дика къахьегарца белгалбаьнна ба, «Къахьегама сийлен III степена» орден енна оператор коммунист Бескорцев Андрей Сергеевич, Къахьегама ЦІеча Байрекха кавалер оператор Дыбцев Иван Алексеевич, столяр Даурбеков Ахьмада Махьмад, скважинашта капитальни ремонт ю вонкхагІйола мастер Кулиненко Василий Иванович, электромонтер Чапанов Бексолта Жабраил, бурув деттар, коммунист Плаев Георгий Ефстафьевич, яьхьбараш.

Д. КОРШАКОВ,
«Сунжанефть» НГДУ начальник.

ДЕ ЛИЙРХІАР КХОАЧАШДАЬД

ТАХАН санна дагадоагІа сона, Коммунистически парте аргІанара XXV-гІа съезд гуьлъярх бола социм тІамйцеча КПСС ЦК апрельски (1975 ш.) Пленума материалаш дегаш гІоздаьхьача тха совхоза болхлоша шоашта хьалхашка доккхагІа декхараш уьттадь де. Вай результатеш этгара хьалха тхога. кхаьчар КПСС XXV-гІча съезда даха ма-доагІара накъьдаьхар духьв социалистически яьх йоарХІаяра инициаторш зиле нраз. Оаха дош деннадар Сийлеьх - йоккхача Октябрьски Социалистически революце 58 шу дузача денношка йІслагІча пятилетке халкъ боахама планаш кхоачашъе. Пайда эцанза диса кхоачамаш производствена юкъе а кхуьлаш хьинарх кхаьъаргІ базьен долаш тха вІашТехьдаьлар де пийрхІар дизза кхоачашде.

Укх шера хиннача хаоттама хьалашка диллача боккхе толам баьккхаб совхоза ялаташ пеладераша. Юкьера лаьрхІача хІара гектара тІара чуйІцад 32 центнер гурахьа дийна ялат, 40 центнер хьажІаш.

Кьаьстта гІаддугаш да секкаш, пеладераша даьха толамаш. Укх шера 520 гектара тІа йийнаяр оаха уж. Агротехника боькъонаша "ма-яьхара царкна гІулакх дерах вІашТехьдаьлар хІара гектара тІара 300 центнер соагІа мерза овлаш чуэца. ХІаьта, Ленинен шиъ Къахьегама ЦІеча Байрахсен орденаш пеладера Умаратова Заден коммуниста Бисултанова Абузхитен кулгалдеча бригадашка кхы а дукхагІа йъай шекара секкаш — хІара тІара — 450—500 центнер.

Лаьттанцарен хьийбашкарен йоала продукташ алсамъяхар духьв юрта боахама болхлоша пеладера. Юкьера лаьрхІача хІара гектара тІара чуйІцад 32 центнер гурахьа дийна ялат, 40 центнер хьажІаш.

Кьаьстта гІаддугаш да секкаш, пеладераша даьха толамаш. Укх шера 520 гектара тІа йийнаяр оаха уж. Агротехника боькъонаша "ма-яьхара царкна гІулакх дерах вІашТехьдаьлар хІара гектара тІара 300 центнер соагІа мерза овлаш чуэца. ХІаьта, Ленинен шиъ Къахьегама ЦІеча Байрахсен орденаш пеладера Умаратова Заден коммуниста Бисултанова Абузхитен кулгалдеча бригадашка кхы а дукхагІа йъай шекара секкаш — хІара тІара — 450—500 центнер.

Лаьттанцарен хьийбашкарен йоала продукташ алсамъяхар духьв юрта боахама болхлоша пеладера. Юкьера лаьрхІача хІара гектара тІара чуйІцад 32 центнер гурахьа дийна ялат, 40 центнер хьажІаш.

Кьаьстта гІаддугаш да секкаш, пеладераша даьха толамаш. Царех ба цІн леза механизатораш - хьажІаш пеладераш Къахьегама ЦІеча Байрахха орденаш пеладераш Мерзиханов Сайд-Махьмади Магомадов Бахан, секкаш пеладераш Эльмурзаева Иннан Умаратова Заден, дукхха хьиьбараш.

Ер шу беркатА долаш чакхдоаккх тха совхоза хьийбаш пеладераша а. ХІара кхоабча Іаттагара 2000 килограмм соагІа шура яьккхай фермий болхлоша. ХІаьта Цуцуев Ризван бригадир волча № 2 йолча шурий-товарни ферма коллективо хаиал хьалха, 1-гІча августе хьаьхьа чакхйийр пхе шера плян. Цу хаиа денз итгІагІча пятилетка чотах къахьегаш я из.

КарагІдийннараш дог хьесташ да. ХІанз тха совхоза болхлой «1976—1980 шерашка СССР халкъа боахам дегІаоаьлабаьра керттера постамаш» яьх XXV съезда КПСС ЦК-ас оттаьнь проект ювцаш Іомаеш ба. Кердача пхе шера чуэца юрта боахам дегІаоаьлабаьра дешаш дувцаш собранеш хиннай тІа боахама массе бригадашкен фермашкен. Совхоза болхлоша даггара къьобалоьр уж йоарХІаме материаваш, царга хьожжа доккхий декхараш уьттаду шоашта хьалхашка, уж кхоачашдара кердА торонаш лиг.

В. ЗЕЛИМХАНОВ,
Урус - Мартановски района Мичурина цІерагІча совхоза директор.

Нохч-ГІалгІай облаСтной партийни конференце делегаташ

Укх сурташ тІа аьрдехьара аьттехьа Ведерников Н. И.—В. И. Ленина цІерагІча Грозненски мехкадаьтта чакхдоахача завода воккхагІвола оператор, Бахмадов М. Д. — Малгобески районерча «Кавказ» яьхна комсаг леладеча совхоза векхагІвола жа Іу, Балхаева Л. Х. — швейни производственни объединене барзкъашн тегар, Адуев Х. И. — Сунженски района «Ассинский» совхоза баьцадараш кхеДена бригада бригадир, Котиев А. М. — Назрановски Г1. Ахриева цІерагІча «Электроинструмент» завода слесарь.

И. ПЛИЕВА сурташ.

ХЬАМСАРЧА ПАРТЕ КУЛГАЛЦА

Конференце делегаташа дувц

СИЙ ЛАКХА ЛОАТТАДУ

ГІ. Ахрнева цІерагІча Назрановски «Электроинструмейт» завода болхлоца дика кхьаьгаца соогІат кийчаьл ХУ областной партийн конференцена. Продукци мацьхала яккхара пІе шера плян 26 сентябре ТІехьхочашъ ьаьлІ. Паччахьдахен планагІа лаьрІ ТІуьн соогІа Дзяхнийгі 2916 эзар со-ма продукци. Ер бутт болвлха кхы а иттІаг эзараш сомаш мах бола продукци дахкадуьл потребителашка. Валовой продукцин планехьа плян а ухх деноцка кхоачаш а еш, заданна соогІа орахна лерхІ 130 эзар сома-маьхка продукци.

Дикка тоаденнад завода коллективна дерригІ технико - экономически хьокхамаш а. КПСС-ХХІV съезда контрольин цифрех кхьаьгаьна оьсарле 150,5 процентгІа кхачийта чІаьна цун боарам 162 процент соогІа лаккъаьб оаха. Производства из доарХІаме хьокхан лакхбарех планна соогІа арахийнІ продукцех дуккхагІьмр.

Ши-мегІа хьаьннаьдар ца толамаш. Хьинар кхо ца деш кхьаьгача болхлой кулгех дьаьна беркат да из. Кхо бІаь соогІа тайп-тайнарча процессех, бола болхлой ба тха заводе шоай пхе шера плян ханал дуккха хьалха кхоачаш а яьх иттаг1ча пятилетка календарГІа кхьаьгаш. Уж ба завода коллективГІ сий аьлхха лоаттадерзйш. ЦарІех ба дІадахача шерре а пхе шера задани кхоачашъьш наладчик-Мохлоев Мухарбик, прессовщица Аьдуева Дугуржан, фрезеровщик Гадаева Насалхан, Хултыгова Лаьсанат, сборщица Албогачиева Тамара, кхы дуккха бараш а. Социалистически яьхь котбаьнинарш яьхь сийлен знакаш еннаЙ царна.

Л. ПОГОРОВА,
Назрановски ГІ. Ахрнева цІерогІча «Электроинструмент» завода токарь, ХУ областной партийн конференце делегат.

Хьалхарча мугІарашка

Чаккховаш ваьт вІслаГІа пятилетка. Ленийнскн парте ХХУ съезда накъаьдча кийчъуш ба Беррига Советий мохк. Цунна дика соогІат кийчаьдьа тха завода коллективо: ханал хьалха, 27-ча октябре кхоачашъьш цо ший пятилетка.

Цу толамо кІьаьстта чІоагІа дог ІІоДолаьхк завода комсомольаш, хьонача болхлой, хІаьа аьлча цар хьинарера кхаььгаьм ба пунна. Газ чакхйоахарашта юкъе аханеа соогІа ба кьона болхлой. Завода цхьаькха участок яц пятилетка дехкаьр хьоаьнна деш хьинаре болх берий хьалхарча мугІарашка комсомольаьш кагирхойн боанаш.

Тха заводе 10 пехоан комсомольски организаци я. Царна ювке вьржаьчаьнна кхо хьалхарча-моттиг КИП-ен автоматикан комсомольско-кагирхой коллективага я. Цунна еннаЙ ВЛКСМ горкома сийлен грамота.

«Дахьенна, партеца — хьинаре кхаььгаьм, тІехьаьна дешаьр» яхача Беррига Советий комсомольски собране дакъа лоацан заводе комсомольашца дош делар хІаране субботникех 8 сахьата болх бе а цига дахьхьа ахча. Маьлбийкерча пионер-турнепан Мордвинов Володяна мемориал хьаьлча дІадаьла а. Из дика ІІуьлаьх дІадоладе дагадохийтар вар комсомолец Бакинов Анатолий. ЧІоагІа хьоаьстаьм болх бер завода комсомольашпен нагирхошен субботникне.

«КПСС ХХІV съезда решенеш кхоачашъергьа» яхача Ленински зачета хьалхарча этапе дика хьокхамаш дьхьал лаборантканца Макаренко Людмила, Кулбуьжева Розас, электрика Власов Аьлександра, КИП-ен автоматикан приборста Битин Петра, кхы-бараша.

Комсомольски организаце ца хаддаш йоаьхо а толашагІа бола боахлой-комсомольашкан чийа а бе баьр мугІарашка бахийтара.

Уьх шера заводе КПСС члений кандидатала Дзийнаька шийтанех цхьаьйта комсомольски организаце могабаь кьона болхлой ба.

Т. ШАБЕЛЬНИКОВА,
Возмесенски газ чакхйоахьа завода БЛКСМ комитета секретарь, областной партийни конференце делегат.

ШУРА ДУККХАГІА ЙОАККХАРГЬЯ

Уьх тІехьхарча шин шера доккхий хувцІамаш хІиннад тха колхоза хьаьйбой боаьхьаьс центра кьоьйолаьцаьнгі механизация автоматизация, тоадаьд доахана ІуІаьш, чІоагІьчьйй доИхьарг базя, лаьхьаннай хьайбаш лелаьдерий хьаьхьгаьма оьсарле. Цу ІІуьлаьхаца торо зилийтай шурра ІІуьлаьгІа кхаьа.

ТІехьхарчн шин шера тІагІерттта кхаььгаьр багьбаьн доланн тха ферма коллективна вІаштІехьдьаьдар ийсаГІча пятилетка планан ханал хьалха кхоачашъьш. Вешта аьлча, уьх шера октябрь бетта деш ферма коллективна чотах хьаььет оаха. Пхе шера планагІа 4800 тонн йолаш, паччахьлаьхкенна дІаеннаЙ 5612 тонн шура.

Из бокхха толам банкха тІаІ коллективна пиз кхаьчаб йолаш болча торонех бисса пайда а эцаш барт-цхьоаГІг йолаш хьаььгаьрах. Цу юкъе шоашкара доагІІаш дика дакъа юкьедьхьаьд тха ферма дикагІа болчч доаркаша Эдиева Розас, Исаева Хадишата, Ящуркаева Маржана, Индербиева Зулайс, кхьчар. Ах шу соогІа ха я цу доаркашца яттаГІча пятилетка чотах хьаььгаьр.

Бакьда, карагІаьннаьр дакъа дарХІан оаха. ДІаХо кхы а дикагІа кхьаьгаьра тха дог-уйла айдеш я «1976—1980 шерашка СССР хьалха боахам дегІаьболаьбара керттерІг достаиаш» а тха ХХУ съезда оттаьв КПСО ЦК проект.

ХІанз оаха тхоай дерригА хьинар оаргаГІдьаьккал маша лаьГІ ца долийташ доахан дика ІанГара дахаьра.

Шоашта деча ІІуьлаьккаген ІунадгІен дьежжа я доахана ду шура. ХІанз юкъера лаьрхІча денен бийсанен хІара ІаттагІара 5—6 кидергаьмм шура йоаьккъ фермс.

З. ДЖАБРАИЛОВА,
Грозненски района «Советская Россия» колхоза доярка, областной партийни конференце делегат.

Республика мехкаььттахошта карагІдаьлшна боккха доарХІаьн боаьа хІаьа да ная мехка дуХьхьашца гаьах бенина доаккха индустре керда дакъа цар хьаьдар. ХьаьхаьГІа зеька йовш кинчаьв ІаІаьна гаьах хьаьька боккха чІоагІа эпаш доаьа бенина эгтара хьаьлха хьаье болабеннаб Грозненски Вознесенскин гаьг чакхйоахча заводанка. Уж шаккте а предприятІ Кьмабоьсда Кавказе ьІонаГІарех я.

Советски болгарский халкьий доХарадоацна вошьаьл ешаьл а хиннаьн ІІаьттад Грозненски гаьг чакхйоахь заводе хьаьлча республика гІишлоцьеранца цІьаьна Болгаррчча доттагІаьна кхьаьгаг.

ХІанз завода коллективна КПСС ХХУ-ча съезда дахьа мадоаГІа пакъаьдахара тІехь яржача социалистически яьхь доккхий кхьаьгаьна соогІаташ кийчаьш хьаьгаьп я.

СУРТА ТІА: Грозненски газ чакхйоахь завод.

В. Юнцевича surt.

Вайна карагІ мел дийнна хІамаш — болхлой классо, колхозни ахархоша, интеллигенце. ерригача союзни республикаЙ кхьаьгаьмхоша шоай еа ца кходеи кхьаьхьгарах, дерригача халхьо шерра йоаржаььча социалистически яьхьх хьаьхинар. Кердача низаца белгалбаььар Советски Союза Коммунистически парте кулгалдуи лостам телеи доарХІам, боахами культуреи дегІакхуьлара декхарашъ толаме кхоачашдайтар дуХьа советски халкъ оаргаГІдаккхара цо чакхдоаха дуккхача тайпана организаторскии политическии гІулакхаш.

«1976—1980 шерашка СССР халкъа боахам дегІаьболабіка керттера лотаньа яхача парте XXV съезда оттаньа КПСС ЦК проекта тІара.

КОММУНИСТАША ДІАДЕХАРИЙ — ХАДДАНЗА ТЕРКО

ГОРОДА ерригача 618 партийни организацце отчеташ хоржамаш чакхдьІнад. Уж собранеи чакхььььаг коммунисташа хьаькре дакъа лоаьшш. Из ший баьхьа сІ-дан дар — вай мехка КПСС ХХУ съезда кийчо еаГа шерра дІадоладеннад. Цу ІІуьлаьхо а, хІаьта иштта «Тамбовски областной партийни организаце кричкен самокритикен малагІча хьаьа тІа я» яхача пайда бозаьча соцамо а шоай балха кІоарга критически анализ е еэнаГа кхетаеш болча парте членашца хорТа бола къамаьлаш дайтар шоай собранешка.

Производства эффективность, лаьхьеча, коллективай членашца коммунистически яхетам дуХа, цхьо бонаш, шоаш дьаьха толамаш белгал а доахаш коммунисташа хьаьучадоахар хьаькхаьнарашн пайда эпанза йола резервашн, производственни социальнеи бытовойе проблемаш, парте чурча балха формаш а методаш а, идеологически болх толабара тІаерзаьл предложенеш тийлаР.

Партийни комитеташ, парткомоташ, хьхьььаьрча парторганизацей секретараш декхарийла. Цу ерригача заменнешца, предложенешца кІоарга анализ а яь ну хьаькхьа эпа мероприятеш оттаг, администрацца цхьаьа ч : кхоачашъьста Іалашде.

Дуккхача парторганизацеша ХІанзе оттаньІ цу тайпара мероприятеш. Толаьца хьоаьшъьш коммунистий предложенеш А. Шеринова цІезаГІча Грозненски мехкдаьттА чакхдоаьхача заводе. Парткомо октябрь бетта чІоагІьчьйча планш кхьоаьхийтай уж. Цун ціара пушт кхоачашъьга тІадьилад боахама. Хьаьст - хьаьстача кулгалжоштен коллективе доарХІаш болча партийни активташтеен.

Слесаря пов. Дзабоевилле ІІадІадхадар кхьаьгаьма овсарле лаккъаьр дукъа бытовой химе участке балха процессашта механизация автоматизаци яра деш доаа балхнн сихле, ваьІна. Парткомо декхарийла ваьь завода керттера инженер нов. Ивалов цу участке ду балхаш 1976 шера I квартале чакхдььа доахарглоаьш кхы тІа а де эпар делга Іалашде.

Участка начальника пов. Плохова собране дувцар болх ритмичнО хьабара подььедни пььььаш ца ца-ро чІоагІа повььарре ю, взам. Директора заместитеЛа нов. Синцовен керттерне механика нов. Иванован тІаьелаЛлад 1976 шера из ІІуьлаьх кхоачашдьдь дакъна, аьІна.

Цу тайпара мероприятеш 30 гарга ца юкъеьхай парткомо коммуниста ДІадехарашн хоачашдара оттаньІа плана. ХІаьта уж кхоачашдара дуХха хан ишш эпаш доаьа ІІуьлаьхаш сиха вІаштІехьдоахьІта Іалашдц. Иштта, оператора нов. Павлова заводской транспорто боаллой ІІа-хоа хьаьдарен буфети столовен эпатуриа Іалашъьрен ІІуьлаьх эсала кхоачашдарах лаьца хьамаьл дир оккхаьрг. Из кхоачашбоаьр сиха ДІадьаьккхар кулгалоацца.

Бакьда, массанахьа е боагІаш йола йоаьхо ян хало ца еш сиха чакхдаьх йиш йолча ІІуьлаьхаН хьем ца беш кхоачашдаь дахара. Иштта, масала, «Терек» яхача производственни мебельан объединене собране коммунисташа айдаь дувцар пхьаЛОча участкашка лерттІа кхьаьгаьма аьлаьш дан, яхаьІ. ІІуьлаьхаш шоай доаьаьна ІІ1ІоагІа доацан, наІаьраш еэа цехашка лостам бонашен хІара ІІеркам тІаоэар цар. Чакхдаьра дуХха ерзаьГІ хьаьн эпаш доаьа ужІуьлаьхаш кхоачаьш ца деш дика ХІ ДІадІадхар объединене. ТІаькха лакхе латтача партийни органаца цІьаьхаээа а из шоашта дагадохийтача мара ремонт е болабаЛаьнар шга.

Коммунистий критика цу тайпара доарХІам белгг вІалла ла йиш йолчш дан. Цу хьаькъеьа ціенхаэтІа беш бакхха боаеІа цу собране хиннича объединене генералЬни директорах нов. Арсенжаги кхича кулгалоехи, хІаьта иштта уж цу ІІуьлаьха оаргаГІ па боахаш ІІийнача парткома секретарах нов. Катковах.

Городе Старогрозненски бурудеттача балхий управленне партийни организаци ІоагІа а ІоагІаш дикагІьлаРех доарХІаш я. Кхоачам ба цу коллективе 1 июле пятилетка ханал хьалха - кхоачашъьрах рапорт дениИга белгалдаьккхьаЧа. КПСС ХХУ съезд болх бе йоаллуча ленга кхоачаш планал соогІа 460 метр бурух тоха, 1 миллион сом паччахьалхен аЧа кходе декхар тІаийца хьинаре кхьаьгаш ба уж хІанз.

Бакъда, УБР коммунисташа шоай отчетно-хоржамий собране дуХхагІа терхам тІаухийтар дИнза дисараштен болх кхы а овсарегІа баьв новкъарле еча ІІуьлаьхаштен. УХхаа а, кхьчА коллективай партсобранешка саьнна, тайп-тайпара кхоачашбоаьрашн ІІалаташ хьаьгучадоахар. Царех цкьаьарашш дуккха нах ТаРгаГІа бьаьхд ІІІаьккхаЧа хана дуХха из тІабахйта кхоачашце деанш дар, хІаьта воажаш дайра дало е сэаш данар.

Кулгалхойн партКОМи кІезиГ-дуХха тоЛаеІча сиха кхоачашце йиш йола уж ІІуьлаьхаш чакхдаьхара лаьрхІа мероприятеш оттае еза аьнна хеташ. Ма-дарра аьЧа, цар ханнаьха йоаьхо йой сиха коллективе дулургболаш тІамаш да уж. ХІаьта цойш из декхар мишта кхоачашдну аргІаьрча собране е листовка-молнеца парте членашка дІаХайта декхарийла ба уж.

ОТЧЕТНО - ХОРЖАМИЙ собранЕча, конференненна коммунисташа шоай колективай пизаца предложенеш тийлаР. Парте райкомий, горкома, кхьча горОзской организацей ведомствай йоаьхо эш уж чакхьььарах. Парте горкомо кІоарга техкай уж сигналаш, хІаьта уж кхоачашъьра де мел эпар дергоалш а я. ПЛаккха тІехьа а ца йоаьхаш сиха кхоачашъьр йиш хиннараш хІанзе чакхьььаЧай, кхиярш теркама кІЕла лоаттаеш.

Собранешка кхамЬалаш дьь дуккхачА парторганизацешкара коммунисташ города цхьаЙочА улицашка, скверашка, паркашка, общественни эдонел хоешка бийсен сердал хилад яхаш летьхьр.

Парте горкома отделаша эгтара хьаьха из ІІуьлаьх городе мишта лаТт хьожаш тавькар. Иштта, № I йола микрорайон, Старопромысловски районе 90 гарнта йолаш, конференненна коммунисташа шоай колективай пизаца предложенеш тийлаР. Парте райкомий, горкома, кхьча городской организацей ведомствай йоаьхо эш уж чакхьььарах. Парте горкомо кІоарга техкай уж кхоачашъьра де мел эпар дергоалш а я. ПЛаккха тІехьа а ца йоаьхаш сиха кхоачашъьр йиш хиннараш хІанзе чакхьььаЧай, кхиярш теркама кІЕла лоаттаеш.

Собранешка кхамЬалаш дьь дуккхачА парторганизацешкара коммунисташ города цхьаЙочА улицашка, скверашка, паркашка, общественни эдонел хоешка бийсен сердал хилад яхаш летьхьр.

Парте горкома отделаша эгтара хьаьха из ІІуьлаьх городе мишта лаТт хьожаш тавькар. Иштта, № I йола микрорайон, Старопромысловски районе 90 гарнта йолаш, конференненна коммунисташа шоай колективай пизаца предложенеш тийлаР. Парте райкомий, горкома, кхьча городской организацей ведомствай йоаьхо эш уж чакхьььарах. Парте горкомо кІоарга техкай уж кхоачашъьра де мел эпар дергоалш а я. ПЛаккха тІехьа а ца йоаьхаш сиха кхоачашъьр йиш хиннараш хІанзе чакхьььаЧай, кхиярш теркама кІЕла лоаттаеш.

Цу хьаькъеьа оттаеш порядок телха а еш шоай цІен наІаРашкей коашкеи сердал хулта Іалашдац шоай доаьаьна ціенотА болчаР. Саг атта бийсан діа-ІоХа вахара, из сапарГІата хьлийтара чоагІа йоаьхаьре еш хІамА ціларап соогІа эуламаш дара, общественни порядок телхара, транспортаг аварен яйтара аьттуа бола хьаьшш хьаьу сердал ца хилча.

Иштта толжам беш ДьаГулгьаьна материалаХ де дезаРаш дувцаш совещани йир парте горкоме райисполкомий председателина, горисполкома службай болхлощца, электросетен милицен сотрудникашца. Лоацаца хана сердал на хиларца хьагучадьаьхьа хоачашбоапарашн ДІадахьІта хьаДайхар царгаРа. Цун ТІехьаГІа итт ди дьаьчА дьь дьаьнначох ЛаьцА хоаьаш доаьаьдар парте горкоме, хІаьта иштта болаш болчч сердал теЛача боахама кашатьаьн ремонт е еаш хиларах предложенеш а тийлар йоттиГашкарча болхлощца.

Керда хержача партКОМаша, бюроша, цехова парторганизацеша, партгруппаша, цар секретараша ХаДдаьна шоай теркама ІаьаьІа лоаттаде деза коммунистий предложенеш, замечанеш хоачашъьра ІІуьлаьх.

Из дІаьхьаьаэа в белгалдаьккхьаьр города парторганизацешка отчетно-хоржамий кампани чакхдоаьккхьІта бистедьаьккхача дуХха хьаьа ХХ городской партийн конференце. Коммунистий предложенеш, замечанеш хоачашъьра оттаьь мероприятеш ваьаре мишта чакхдоаьх хьожаш шоаш лоаттабу тІаьхьожам ІІоагІбе декхарийла я партийни органаш, цу хьаькъеьа дьаР ДІадовзийташ парте членашца собранешка хан-ханнаьха ІІоамаш дегІа Іалелде дІаьІа.

Ма-дарра аьЧа, парте горкоме отделашка тІаІз мероприятеш уттаеш йоаьлаьй городской партийни конференце хьамаьлаш дььчар тийнеи делегаташа президиуме хьаьчаеш критически замечанеш предложенеш хоачашъьра.

Парте горкома перспективни плана тІа оттаьдьа городе коммунистий колективашта хьаьхаьшка XX партийни конференце соцамо, КПСС члений критически замечанеш, предложенеш хоачашъьра хьаькъеьха горкомо отчеташ телга.

Ховш ма-халлара, партийни organизацешца общественни организацей, ціумаьдьаьс комсомола а, ІІуьлаьх ташта лостам тийнна ца Іеш цар болх лерттІа вІаштІехьбаькхьра кулгал а ду. Цунца дуХвадеина ца хьоаьнча далаш дай дуХха хІ йоаьаш комсомольски organизацешка чакхйийннача отчетно-хоржамий собранешка ВЛКСМ членаша ДІадийкарш хоачашдара дІ деларш а. Цига а хІуьш йоаГІна тІеаьлаьна кхетам лулга тоадара тІерзаьь, хьаьста боахама кулгаьхошен administрацийн organаштен, кІеиуга ялаштар тайп-тайпара предложенеш, критически замечанеш. Цу дакъе шоашкара доагІар дИнза яРьеш ухьшаьнара партийни organизацешн КПСС райкомашн. Цар дагаШоай теркама кІЕла лоаттаеш деза ЬьаьлаШ ХьаДарш новкъарле еш мел дар ДІадоанкхІита мишта латт.

Ийнйса хурГда, нагахье саННа ухьЬаьнарча партийни organизацешца, парте райкомаша каст-васта ХуГалаьй очетаьшка ладуьгІе, цар производстве а балха ЬьаЛаш вІаштІехьдоахача а ийдеЛу хоачашбоаьнарашца ДІадахара коммунисташа отчетно-хоржамий собранешка ДІадехаш хиларца хоачашъьра мел йоаьхо ю ХьажаР дуХьа.

Цу деша тІаьхьожам лоаттабеча дуХхагІа юкъеьоза беза партийни activисташ, хьаькъа тІаьхожамхой, хІаьта иштта цу ІІуьлаьх беькхоьхаме йола кхЬйола organашн organизацешца.

Партийни organизацешца дехарийла я коммунистий критически замечанеш, предложенеш, замечанеш хоачашъьра беш бола болх парте членашца дерттІа ДІабовзийтара кепайоаьлоцаР, радиох, гойтара агитанеш шерра пайда эца.

Е. ПАВЛОВ,
КПСС Грозненски горкома organизационни отдела заведующи.

ЦИФРАШИ ФАКТАШИ

Нохч-ГІалгІайе вай мехка кхььаьгІйолчу мехкдаьттА районех цаГ я. Пятилетка тІехьарча шера дахха хьаьхарча ах шера республика мехкдаьттА таьоцца 4887 эзар тоин «ІаьржА лоцца» дььхьаьд, планагІа лиЙрхачуд дуХха дуккхагІа.

* * *

Карарча пятилетка шерашка республике дикка дегІаенай мехкдаьттА чакхдоаха, мехкдаьттахимически, машиностроительнЫ промышленностЬ. СССР-е дуХьаьнна вайнича хьаьлхьай газ чакхйоаха предприятеш. Царех я Грозненски Вознесенски газ чакхйоаха заводан. Реконструкци еш шерзьай В. И. Ленина цІерагІа Грозненски мехкдаьттА чакхдоаха завод. Н. Анисимова цІерагІа Новогрозненски мехкдаьттА чакхдоаха завод, Октябрьски Революце орден лелаю «Красный молот» завод, «Трансмаш» завод. Уьх шера боаьх бе йоаьеннаЙ Нохч-ГІалгІай цементни завода болхлагІа аргІа, А. Шерипова цІерагІча Грозненски мехкдаьттА чакхдоаха завода керда ехо установка, хьаьлхьай латт Кьилбаседа-Кавказски синтетически каучука завод.

* * *

Парте XXV-ча съезда сийна яьржача социалистически яхьь доккхий толамаш а доахаш шоай пхе шера заданни ханал хьалха кхоачашъьйй цкьаьйача промышленни предприятеш. Дог ІІоздоаха толамаш дакъал СССР 50 шу дИнза. цІерагІча Грозненски химически комбината коллективо. Цо вай республике эгтара хьаьхарчарца рапорт денаьа уьх шера плян кхоачашъьр із.

* * *

Иштта дика кхьаьхийтаГІ ГІишлошъерша ь. ИттагІча пятилетка чотагІа болх беш я Нохч-ГІалгІай гІишлошъеча управленне СМУ-7, механизаце управленне, «Союзпромэксказаци», «Монтажтермоизоляцийн» хьаьчА тиестий управленей, «Чечнинсельстрой» треста цхьаьйолча ПМК-ай коллективаш.

* * *

ИйслагІа пятилетка республика юрта боахам специализацен производства ихтенсификацен ларда тІа баккхьа шерашн хиларг. Цу юкьа юрта боахам дегІаьболабара 400 миллион сом хиллад ахча дахийтад.

* * *

Боахамашта юкъерча кооперацие ларда тІа хьаьлй йоккхий хьайбаьн деладу предприятеш, комплексаш. Цу тайпара комплексаш йолаш - Грозненски, Сунженски, Урус-Мартановски, Шалинскн Шелковской районашка. Уьх шера болх бе йоаьеннаЙ 50 эзар котама лаьрхІа «Кавказ» яха боатІара деладу фабрика.

* * *

ПаччахьлхьенгІа ялат дохкара пхе шера планаш тоаьаьна а кхоачашъьй Ачхой-Мартановски, Шелковской, Шалински, Ножай-Юртовски, Веденски районий боахамашца. Планал соогІа тайп-тайпара юртабоахама продукци яьккхай Советски района доаман боахамаша а. Ялин 110 процент кхоачаш а еш 1157 тонн спарган дехкар паччахьлхьенгІа уьх шера Назрановски района лаьтта деладеаша.

Грозненски газ чакхйоаха завод ІІишлоцьеранца ІІуьлаьхьа ІІоаьаьна ІІ1ІоагІа ІІоаьаьна ІІ1ІоагІа ІІоаьаьна ІІ1ІоагІ

КЕРДАЧА КОТАЛОНАКА!

ЯХЬА КЕРТЕ ЛАТТАРАШ

ОАЛАШ ма-хиллара, этта дан цкъа толлам баккха, хьа а иштаглагІа да карагІдыллар дІаиІоагІдеи тІа-тІа дегІаздаладеи. Иштта болх беш я СССР 50 шу дизара цІерагІка Грозненсин химическ организацеина хьалхашка латтадехкарашо кхоачашдара къьхьегамчо, инженерно-технически гІулакхашкара нах предприятиеш ю. Цар ІаІашдеш ноашкара инициатива гойташ болх бе Іомабеш хьпаре къьхьегар бахьан долаш. Хіаьта дика гІулакхаш дІедолаеи юьхьенг ужа чакхдоахчеи даим яхар саша хьалха латтараш коммунисташ комсомольцаш ю. Цар ІаІашдеш ноашкара даим дика хьокхаш гойтарца коллектив керттера дехкарашо кхоачашдара тІаеррзае а шоашта гонахьа яхотае ю.

КПСС ЦК (1975 ш.) апрельскі Пленум чакхйоллаше а мехкарча коммунистий форума сийна кІиа а доккхагІа лоле дехкарашо тІаийцо химкашца. Хіаьта «Парте XXV съезда дахьа ма-доагІдара накъаьдахара социалистическин яхь йоаргаяраз» болх КПСС ЦК социм арабаьнначуьн тІехьаГІа цІьаьхьаза а шоай кхоачамашкен торонашкен дьежар химикан, тІаьхьа ремонтно - механическа цеха слесарий бригадира коммуниста Сафонов Александр Васильевична, цун бригаделча В. И. Наумова, КИП электрослесаря Сердюков Юрий Михайловича инициативагІа, керда дехкарашо тІа в эшаш, къаьхьгама совгІаташ хІиндаш хьоьмсан боаржибр коллективо. Цу хана шо дешна дош а гІулаккхаца кхоачашдеш хьайоагІа ю. Уж шера планан соцІаьнде 3 миллион соьмаьхьа продукци йоьхка карагІдыллаш химкийн.

Уж толамаш дада аьттув барбгаьнар коллективна, нагахьа сонна Іаьма - техническ прогресс сиьхьар, производство товарен интенсификаци яреи, кийчьеча продукце дика дІаьхьаьрна, наха къьлъегамен саІоІамеш хьалха ладаеи, ладаеи ашаш парткомо даим ший балха юкьмоттиг лоаттадаь дешаре. Уж гІулакхаш каст-каста дуеш цехоан партийнин профсоюзнин организацеий собраншка. Хіаьта керттерлар шоаш ю хьа-къьхьа тІаийю решенеш кхоачашьелгІ ІаІаьлаьу ухгаза.

Коммунистий хьалхарах, пар гІулакхех къьмаьл деш хьоа ца дича ладаьлаьий комбинатера хІара шоллагІа воля парте чен рационализатор хилар. Из лоарХІаьм болх чакхдоахкача шоашкара хьокхаш гойтаеи ца Іеш мугІаерча къьхьегамашкен ІаІаьлаьу ухгаза.

Пятилетка дАйоаленнача ца деиз рационализаторстваьн изобретательстваьн предприятена хьахкина экономически пайда 8 миллион сомал тІех ба. Комбината цІьаьоаоча болх-дешо РСФСР-а, Нохч-ГІалгІай АССР-а заслуженни рационализатора цІи лелаю. Царех ба А. П. Литвин, А. В. Кудрявский, Н. П. Сафонов, А. А. Сминченко, Р. А. Тихомирова, И. Д. Шевляков. Уьх тІехььарчаза хана ду цІи хеза болчи нокхъстаеиз а къоьсабала нна Іаьхьоаргбола кердлар хьаьхоллан бола итташ говзанчаш хьалхлайнинаб ухгаза.

Масала, коммуниста Костюченко Александр Николаевична віштІеьхьаьл ший производственни гІулакхаш, центральни лабораторе парторганизацен секретара декларш толамна кхоачашдарял совгІа хьинаре рационализаторски болх бе а. ГІди шу гаргга болча хана по сиьай 72 рашреложенин.

Иштта, производстве а обмен опытаьн вахаре а ноашкара даим санна дика гІулакхаш гойтаеи ба Къьхьегамв ЦІеча Байрахьа ордена кавалераш коммунисташ, Масленников Геннадий Андреевич — № 15 йолча цеха воккхагІаьола аппаратчик, Иванов — № 16 йолча цеха воккхагІаьола аппаратчик.

№ 132 йолча цехе керда грацулятораш арахецІара кардерзадар дуьзна ю ешаьт. Из чоалхане дехкар кхоачаш деча хьинаре дакъа лоацаш ва слесарь Ахмурзаев Ширвани. «Къьхьегамашкен» орден ешна из коллективна хьалхашка пиятхьала дехкар эттачаг. Поьмзиеш арахецІара пар цо уьх пятилетке из мацьера продукци кийчьелга 76 процент лаьхкар ІаІаьлаьеча кІезнга дакъа лаьмаьлаьу Ширвани я. Шийна тІаьрца общественни декхар а, тешаме кхоачашеш ва из.

Химикий коллектив дуьхьа ха а дикала яр санна кастта лІаьоллаьгІдика иттаьлаьгІ пятилетке эшаш йола лард кийчьяра уйла еш йола. «Продукци дукхагІа кийчьиь ца Іеш из дикагІеш лаьгІеш арахецІара хьаьгІ ІаІаьлаьеча ладеиз ба. А. П. Литвин, А. В. Кудрявский, Н. П. Сафонов, А. А. Сминченко, Р. А. Тихомирова, И. Д. Шевляков. Уьх тІехььарчаза хана ду цІи хеза болчи нокхъстаеиз а къоьсабала нна Іаьхьоаргбола кердлар хьаьхоллан бола итташ говзанчаш хьалхлайнинаб ухгаза.

Масала, коммуниста Костюченко Александр Николаевична віштІеьхьаьл ший производственни гІулакхаш, центральни лабораторе парторганизацен секретара декларш толамна кхоачашдарял совгІа хьинаре рационализаторски болх бе а. ГІди шу гаргга болча хана по сиьай 72 рашреложенин.

Иштта, производстве а обмен опытаьн вахаре а ноашкара даим санна дика гІулакхаш гойтаеи ба Къьхьегамв ЦІеча Байрахьа ордена кавалераш коммунисташ, Масленников Геннадий Андреевич — № 15 йолча цеха воккхагІаьола аппаратчик, Иванов — № 16 йолча цеха воккхагІаьола аппаратчик.

№ 132 йолча цехе керда грацулятораш арахецІара кардерзадар дуьзна ю ешаьт. Из чоалхане дехкар кхоачаш деча хьинаре дакъа лоацаш ва слесарь Ахмурзаев Ширвани. «Къьхьегамашкен» орден ешна из коллективна хьалхашка пиятхьала дехкар эттачаг. Поьмзиеш арахецІара пар цо уьх пятилетке из мацьера продукци кийчьелга 76 процент лаьхкар ІаІаьлаьеча кІезнга дакъа лаьмаьлаьу Ширвани я. Шийна тІаьрца общественни декхар а, тешаме кхоачашеш ва из.

Химикий коллектив дуьхьа ха а дикала яр санна кастта лІаьоллаьгІдика иттаьлаьгІ пятилетке эшаш йола лард кийчьяра уйла еш йола. «Продукци дукхагІа кийчьиь ца Іеш из дикагІеш лаьгІеш арахецІара хьаьгІ

ДОАЗОЛ ДЕХЪАРА

КПСС XXV сьезда пакъдалхаш

«Советски машара Программеи дунен халкъашта юкъера деГIаахари» яха АПН анкета

ИЗ ДЕ ДЕЗА ХА ХЬАТIАЭТТАЙ

КПСС-о ший «машара сьезд» яьчуг тIехьаГIа цхе шерал кIезигаГIа да ялнай ваьча тешахала да. Из доп айса цхе хьоахаш, тет сона кIанз. Историе 1971 шерА итог гертьа КПСС ЦК Генеральны секретара Леонид Ильин Брежнева цхьа дешаех пайда а эцна: «...вай дерригIа зелаяй паччахьалкхеанаш машаре яхара ленински принцип, цар общественнийстройماчча бесса яле в. Из принципан тахан дунен халкъашта юкъе деГIаахара реальни низ а кIанз ДаэттаГ».

КПСС ЦК Генеральн секретара ц1 дешаца цхьаьхьокъ пай хаьара керттера уйла. Цу принципанца дукхха ха хьалхаГIа деза кхы пIаккха кург а доцаш тIемаш тIаьхьа уйла хиннача адамленна дагадаьлларкхоачаш цхоачаш хилар да.

Мистер шу хьалхаГIа тIа премьер-министра Пьер Трюдо, Малрузбуьйсна ЦК бинт хуьлдан, аьлар. НАТО «даиашка белгалъяь тIема перспектива корта боешаш я. Дунен халкъашта юкъе лелаяй гIулакхашка машар кIаьвкхаГIа цIна а дикка дарггдоаца хIама хилар Закъ а деш, Трюдос цу хана пессимистаца жоп деннад: «Хаиаш нитта я, са доттагIийн XXIV сьезд чулца шера визитаца из СССР-е варо хIама тесхар кхоккхам кIаьдбара моастагIий поаьцентта, Канаде эитуязаьм хьоайр.

Цу хана Вьетнаме кIоарта ч1 е баха балаьнсбар тха мохк. Канадерча американски монополеца тера доаттадора Индокитаерча США бIуна. Цу цхьаьн хаина канадашка сламмотоцал телвр корта боацлуча гIулакха, кьиазгIа тайпара цIий IоучхийтIа дакъа лаца на тигача эзараш болча американски хатийча нахага.

ХIаиз хIаьта? Сайийй ювла йоккхий топаш, чулегаш бомбаш. хIаьта цуша ваьла бозарадаш тIема фанатткаш мара баш.

Юхаьхьоалургбоашаш мах машарг тIаккхуьш хилар гуш да, дунен кхыча районе э. Сел дукха ха йоаьшаш а тIехьа мехкдаьтта сайна йоло вахара Iаламмте лоарIIаме республикаш цхьа шоай тIема кемашн бомбардировщикашн IохийтIаргьар империализмо. Iарбий мехкашара доаш ду тайпара кьиозеталлерга хIаиз IIадехарзаш эгтара аьттехьара истеркашн мара баш. ХIаьта дукхха а дукхагIара кхетаду, кьиозам тIа лоа доаш доаш говорий нах1ьца кьиозеталлерга — дунен халкъашта юкъера гIулакхашка кха ластарийнца уйла хилар.

Дунен халкъашта юкъера хIаиларча вахаре лоарIIаме-гIарча хIамех нал да тайпара-тайпара социальни системаш йолча паччахьалкхеашта юкъе керда тайна юкъмоттийн отгаьр. ХIаьта ду гIулакха кIаьгьагара тхоай кохк белгалдаьрча дакъе хьалха баьша хилар белгалдаккха йиш йолаш да тхо, кенаднаш. Кламетте «Куба» яхана лецо ше а Вашингтон дорхьеш хиннача хана Оттаверча кхеташагIа барашца кьоабалъеш тIаийнца ВашIа Кастрой правительство а кучинцца цьаьлеш йоха строй я. Из социализм бегIоаьхIа дагадар. 41-дар шоаьта юкъера вIаьш тIойле эрийсаьстаьлаш болишн доца тIулакхашн машарг ялерен шоайла чурча гIулакхашта юкъе пиГIтарен дарда тIа деГIаьхьуьгIа йиш йоллаш Каналеи Кубен хилар бакъдаь тIаьшар.

Боькъоца доаьш доаца кедача тIамашкара хьайца, Леонид Ильин Брежнева пхи шу гаргга за хьалхаГIа боькъонца ше ма-барра дьаьшха хьоаттадаь из масал хIаиз хуьа а дукхаГIа вахара из болаш да. Селлара IIаьхьара хаиен е дезаш да гуш аптисоциализма гIулакха чуэтта лаьттана американскийн Организацийн Организацийн, юхьхера а, Кубийца доаргIа хIаьта Вашингтон хIаиз чуа тIехьаГIа хьы цунна дуьхьаьле юлургйолаш а яц.

Кубийца гIулакхашн леладе а йолаенна Оттаво кредиташ деннад цунна. Цхьаьнца, Гуьрох, ишта доргIаьнца тIа правительства машара сьаьл бизнесгата гIоаьла. мара лаьрхIан вьтна хиттаьв. ХIаьта ду цхьаьн хаиня, воаш реалисташ хилаьраьз, вай дийле деГIаьн дохо, пайда а капиталнаьна са хилар, чуэтуьйа Кавада керда позиц, кхетаьшш ма дарра. Дунен хьалкъашта юкъе-лелаеча торгоалех тха мехка IаьлаьмтеБокъхьа пайда боллаш хилера лаьрда тIа латтт. Цигарца хьалхулаь я эгтара аттагIа йола политическийн формула: социалистически мехкашшара торговли шерьаьр, вIаьш гIойле йоаьлаш дуьхьна леладу гIулакхашн деГIоаьлаьр — хIаиналда БаьргайбIоза, вахара массанена а хIаиназа ярйойаьш йола кевда фактор. Из да кхоккам кIаьлдбара гIулакх дучхьаьн хIаьлхьаьнкхьа кхуьлаьн бо-ла реальни низ.

ХIаиз хулаш йола, исторически лоархIаьмта дилаьца хьалхаГIа диннарьаьл морганн йола «Хельсинкеан» мина хурьгьа алца сайна хьаТIаьлаьлаш аз: Латински Америке, Африке е Азе. Цхьаьбаьхьаьнаьнаьнаьнца ше ду кхетаьлеш — кхерам боаьшш бакъаьр тIема фанаттикашн мара баш.

Юхаьхьоалургбоашаш мах машарг тIаккхуьш хилар гуш да, дунен кхыча районе э. Сел дукха ха йоаьшаш а тIехьа мехкдаьтта сайна йоло вахара IаламмтеЛоарIIаме республикаш цхьаьнца дукхьа шоай тIема кемашн бомбардировщикашн IохийтIаргьар империализмо. Iарбий мехкашара доаш ду тайпара-тайпара кьиозеталлерга хIаиз IIадехарзаш эгтара аьттехьара истеркашн мара баш. ХIаьта дукхха а дукхагIара кхетаду, кьиозам тIа йола доаш доаш говорий нах1ьца кьиозеталлерга — дунен халкъашта юкъера гIулакхашка кха ластарийнца уйла хилар.

Дунен халкъашта юкъера хIаиларча вахаре лоарIIаме-гIарча хIамех нал да тайпара-тайпара социальни системаш йолча паччахьалкхеашта юкъе керда тайна юкъмоттийн отгаьр. ХIаьта ду гIулакха кIаьгьагара тхоай кохк белгалдаьрча дакъе хьалха баьша хилар белгалдаккха йиш йоллаш да тхо, кенаднаш. Кламетте «Куба» яхана лецо ше а Вашингтон дорхьеш хиннача хана Оттаверча кхеташагIа барашца кьоабалъеш тIаийнца ВашIа Кастрой правительство а кучинцца цьаьлеш йоха строй я. Из социализм бегIоаьхIа дагадар. 41-дар шоаьта юкъера вIаьш тIойле эрийсаьстаьлаш болишн доца тIулакхашн машарг ялерен шоайла чурча гIулакхашта юкъе пиГIтарен дарда тIа деГIаьхьуьгIа йиш йоллаш

Гумение яхача горолера синтетически хьоаса боаккха завод — полнамидах карх бу Чехословакие йоккхаГIа йола предприяти.

КПЧ ЦК, ЧССР правительствас, профсоюзий Центральни совета, гергахьоачаш йоаГIачча КПЧ XV сьезда творчески хьинчар айдарца накъаГIо аьина даь кхайкарал хьал а йоаьшаш керда яьх а доккхийIа доле декхарашн тIаийнад предприяте хьахьеагоашца. Заказникашта хинад хьалха дIайоьхьийт планал совГIа йола продукци.

СУРТА ТIА: социалистически къаьхьагама бригада чаьн Мария Смирекова. Цо хIара дийнахьа тIехьхоачаьшо ший планонн заданеш.

ЧТК—ТАСС сурт.

ФЕСТИВАЛА I-гIа ТУР ЧАККЪЯЬНАЙ

Тахан вай мехка шерра IIаьхьоьл я хьаьдагамзой самодеятельных художественни творчества фестивала I-гIа тур. Коммунистически кхетам балара «Iулаьх» тоаде, къаьхьагамой общественно - политически къаьхьагамех хьинар айде, хьалхьагамех творчеГIо дIIоо деГIаьдалде, цун вахарарца бувзамаш шерде, городе е юрта а бахьана нихьа гIулаьх де. эстетически художественнийн кхеам балара гIулаьх тоаде ешI я из.

Вай республика ерриеча юрташкарча районашца чаккъаьнаьб фестивала кIийо яра болх. Цига дакъа лоаьцаш хилар культурно-просветительни учреждеаш, профсоюзийн а комсомольски а активаш, самодеятельни артисташ.

Фестивала цхьоалагIа тура кулгаллеш хилар республикански оргкомитет. Фестиваль чакхьяккхале хьалха культура учреждеашца чакхьлхор конкурсаш, творчески отчеташ, выставкаш. Цига дакъа лоаьцаш хилар цхьа эзар совГIа car чуоалГа 127 агитколлективш, юртарча районашкара хоровой, музыкальни, вокальни группайI кхо IIаьл коллективш. Коталон 30 шу дизара хетаьв выставка хилар. Цу выставке тхьаь кIадь самодеятельни художеннка 132 болх хьаьхьеккхар. Дика анГоьнь чакхьчаьлар композиторийн ашарарш яьхьерийн творчески отчеташ, кагирхой иллей цIей, «Массе хана хилба малх» яха девиз а йолаш кьонача музыкаьнн цIей, ишта кхийола мероприяте.

Чаьх мел яьха конкурсаш, творчески отчеташ, тайп-тайпара цIейн дьаьлар ма-могта пах дуьнеаГIа юкъьаьна, кьаьстта кагирхой. Самодеятельни коллективийн ший тайпара творчески экзамен хилар чакхььаьна фестиваль.

Фестивала цхьоалагIа туре дакъа лоаьцаш яр 46 эзар car (город Грозне йоаьцаш) чуоалГа 3183 самодеятельни кружок. Ала деза, 1958 шера хиннача цхьоалагIа республикански художественни самодеятельности хьажаре дакъа лоаьцаш 2085 car мара хиланзар, цу юкъе 250 вайнаьха кхаьсат я йоллаш. ХIаьта 9-ча хьажаре дакъа лоаьцаш хиннарарш 44 эзар car вар.

Дика кийо гойтар Грозненски, Шелковски, Гудермесски, Ножай - Юртовски, Веденски, Наурски районашца.

Фестивале шерра дакъа лоаьцаш хилар хоровой вокальни коллективаш, музыкальни ансамблаш, оркестраш, хьалхара коллективаш, агитбригадаш, драматически кружокаш. Лаьхха творчески кийо, музыкальни культура гойтар Грозненски района Первомайскен Петропавловски, Шелковской - районца «Коминтерн» колхоза, Веденски, Надтеречны районийн культура Шепошо, Гудермесски подчиненца коллективаш.

Фестиваль чуоалГа керда таланташ. Цаьрца юкъе ба Наурски районера П. Кравчук, Урус-Мартанера Б. Сулейманов, Шелковской районера И. Чеснок, ишта хьаьдагIа. Ишта толамца дакъа лаьлар фестивале лаьхьана чаьхьарийн лаьнеатаьн дипломаьшаьш болча М. Аьзаевс, Б. Хьмзоева, Б. Эльмурзаева, Т. Шишкинаьс, А. Ткачева, В. Зорича, И. Кагерманова.

320 хьалхара коллективийн фестивале шоай говзаьл чьхьхьаьн. Дукхагийолча коллективаьшта хорабаьлй. Шоай иьнкъ, композиционни товш, хоза кийчаьь дар цар гойта халлараьн. Уьхаза дикагIа хилар веденшан (кулгалло да гойта хилараьн, ножай - юртовщан (Б. Эльмурзаев), наьсарчой (М. Гапархоев), Советски районера «Вашлам» (Х. Аьзиев), Надтеречни районни культура Шен (К.Дзугоев), Урус - Мартанера Пойтарча культура Шен (С. Абдуслаанов) ансамблаш.

Фестивалан дакъа лоаьцаш хиннача 211-ча драматически кружокаьн халкъан театраьн белгалдаьха дезаш да Сунженски Наьрановски халкъа театраьш. Лаьхха мах беш тIаийнцар хьажаршца цар хьекха лукхха акташ йола пьесаьш.

Дика программа гойтар Сунженски, Гудермесски, Малгобеккьи, Наьрски районий агитбригадаьш. Агитбригадийн ступлеьнаьш хьалхара сентябрь болчу дакъа, коллективийн дахьаьнна я.

Баьхьа, цу дерригIа цхьаьна на фестиваль гучалаьхьар кхоачамбоаьнарш а. Урус - Мартановски, Ачхой - Мартановски, Советски, Шалински, Сунженски, Назрановски районий оргкомитеташца хьажарца кийчо ледара яь хилар. ХIаьта уж районан дIадахача хьажаршца хьалхара моттигаш йоаьхш хиннай. Цу районий а иштта цхьаьнца кхычар хоровой, музыкальни, хореографически коллективаш, лауреаташ, дипломаташ дакъа лоаьцаш хилаьнзар. Цхьаьнца культура учреждеашца, профсоюзийн, комсомольски организацийн хьалхара самодеятельни коллективаш вIашагIойхкара болх ледара бу, эпаш-йола материальни база вIашагIедъьаьккхаш.

ЦIенхаштта бехк баккха боагIа шоай подпийфи районан йIиьлийлитача культура учреждеиех а. Вай театраш, филармоние, ансамбло шефский болх ледара бу.

Культура учреждеашца де доагIар дан лаьхеран юкъерен дешаца заведеаеш чакхьаьхьа болх бе баьхка кьона болхлой юкъсозаза, эпаш дола дьаьлаш вIашагIедъьаьхкхаш.

ЦIенхаштта бехк баккха боагIа шоай подпийфи районан йIиьлийлитача культура учреждеиех а. Вай театраш, филармоние, ансамбло шефский болх ледара бу.

Культура учреждеашца де доагIар дан лаьхеран юкъерен дешаца заведеаеш чакхьаьхьа болх бе баьхка кьона болхлой юкъсозаза, эпаш дола дьаьлаш вIашагIедъьаьхкхаш.

Кастта городе Грозне чакхьаргIоьлаш я фестивала шоллагIа тур. Из бехкъокъаме экзамен я. Цига хьаьхьаьстарсда республика ишкилаьнаьнаьнаьн